

APSTIPRINĀTA
ar Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes
05.06.2025. lēmumu Nr.30/1-1

APSTIPRINĀTA
ar VSIA "Latvijas Sabiedriskais medijs"
27.05.2025. valdes lēmumu Nr. 54/2-2

TRAUKSMES CELŠANAS POLITIKA

1. Politikā lietotie termini

- 1.1. **Atbildīgā persona** - nodarbinātais, kurš veic kādu no šādiem pienākumiem: saņem un reģistrē personas iesniegumu, izvērtē tā pirmšķietamo atbilstību trauksmes cēlēja ziņojumam un pieņem attiecīgu lēmumu, pseidonimizē trauksmes cēlēja personas datus, izskata trauksmes cēlēja ziņojumu, nodrošina saziņu ar trauksmes cēlēju un citām institūcijām, veic kontaktpersonas pienākumus.
- 1.2. **Pārkāpums** - jebkura pretiesiska rīcība, tostarp korupcija, krāpšana, izvairīšanās no nodokļu nomaksas, darba drošības pārkāpumi u.c.
- 1.3. **Trauksmes celšana** - iespēja veicināt likumīgu, godprātīgu, atklātu un pārredzamu LSM darbību, izmantojot tiesības brīvi paust savu viedokli.
- 1.4. **Trauksmes cēlēja aizsardzība** - Trauksmes celšanas likumā un LSM iekšējos normatīvajos aktos noteikto pasākumu kopums trauksmes cēlēja un viņa radnieku aizsardzībai.
- 1.5. **Trauksmes cēlētājs** - fiziska persona, kura sniedz informāciju par iespējamu pārkāpumu, kas var kaitēt sabiedrības interesēm, ja persona šo informāciju uzskata par patiesu un tā gūta, veicot darba pienākumus vai dibinot tiesiskās attiecības, kas saistītas ar darba pienākumu veikšanu, vai esot praksē, un kurai šīs informācijas sniegšanas dēļ varētu tikt radītas nelabvēlīgas sekas.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Šīs politikas (turpmāk – Politika) mērķis ir nodrošināt Trauksmes celšanas likuma prasību izpildi Latvijas sabiedriskajā medijā (turpmāk - LSM), identificēt un novērst riskus savlaicīgi - pirms LSM radīts kaitējums, veicinot likumīgu, godprātīgu un caurskatāmu darba vidi.
- 2.2. Politika ir saistoša visiem LSM darbiniekiem un valdei, un ikviens ir atbildīgs par tās īstenošanu.
- 2.3. Trauksmes celšana ir būtisks instruments, kas palīdz identificēt un novērst tiesību normu pārkāpumus, tādējādi veicinot organizācijas ilgtspēju un sabiedrības uzticību medijam.
- 2.4. Politika nodrošina mehānismu, lai darbinieki un citas iesaistītās puses varētu droši un konfidenciali ziņot par iespējamajiem pārkāpumiem, nebaidoties no negatīvām sekām.
- 2.5. Trauksmes celšanas sistēmas pamatā ir godprātības, anonimitātes un savlaicīgas rīcības principi, kas ļauj operatīvi identificēt un novērst pārkāpumus, veicinot ētiskas darba attiecības.
- 2.6. Apzināti nepatiesu ziņu sniegšana, valsts noslēpumu saturošas informācijas izpaušana un ziņošana par personīgu interešu aizskārumu nav uzskatāma par trauksmes celšanu.

3. Trauksmes celšanas vide un pamatprincipi

- 3.1. LSM veido atklātu un drošu vidi, kurā ikvienam ir iespēja brīvi paust bažas par iespējamiem pārkāpumiem, nodrošinot atbilstošus aizsardzības mehānismus pret represijām.
- 3.2. Politikas pamatprincipi ir:
- 3.2.1. konfidencialitāte – trauksmes cēlēja identitāte un sniegtā informācija tiek aizsargāta, nepieļaujot nesankcionētu piekļuvi vai informācijas noplūdi;
 - 3.2.2. neitralitāte un objektivitāte – visi ziņojumi tiek izskatīti godprātīgi, bez aizspriedumiem un personiskas ieinteresētības;
 - 3.2.3. aizsardzība pret represijām – trauksmes cēlēja tiesības un drošība tiek garantēta, nepieļaujot nekāda veida nelabvēlīgas sekas;
 - 3.2.4. savlaicīga rīcība – trauksmes cēlēja ziņojumi tiek operatīvi izvērtēti un nepieciešamības gadījumā tiek veikti atbilstoši pasākumi;
 - 3.2.5. pārredzamība un atbildība – organizācija nodrošina skaidru un strukturētu pieeju trauksmes celšanas procesu pārvaldībai, lai garantētu taisnīgu izskatīšanu.
- 3.3. Trauksmes celšanas process LSM notiek atbilstoši LSM iekšējam normatīvajam aktam Trauksmes celšanas kārtība.

4. Trauksmes cēlēja aizsardzība

- 4.1. LSM nodrošina trauksmes cēlēja un iesaistīto personu identitātes aizsardzību.
- 4.2. Atbildīgā persona veic personas datu pseidonimizāciju un nepieļauj nesankcionētu piekļuvi ziņojuma informācijai.
- 4.3. Trauksmes cēlēju ziņojuma dēļ aizliegts personu sodīt, atbrīvot no darba, pazemināt amatā vai citādi radīt nelabvēlīgas sekas.

5. Atbildība un pienākumi

- 5.1. LSM valde nodrošina Politikas ieviešanu un uzraudzību.
- 5.2. Atbildīgā persona organizē ziņojumu pieņemšanu, izskatīšanu un komunikāciju ar uzraugošajām iestādēm.
- 5.3. Personāla daļa organizē apmācības par trauksmes celšanu un informē darbiniekus par Politikas ievērošanu.
- 5.4. Struktūrvienību vadītāji nodrošina informācijas izplatīšanu un veicina atklātību darba vidē.
- 5.5. Darbinieki ir tiesīgi un aicināti celt trauksmi par pārkāpumiem.

6. Sadarbība ar uzraugošajām iestādēm

- 6.1. Ja trauksmes cēlēja ziņojumā norādītie fakti norāda uz noziedzīgiem nodarījumiem vai smagiem pārkāpumiem, LSM sadarbojas ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju (KNAB) un citām uzraugošajām iestādēm.
- 6.2. Par sadarbību ar valsts institūcijām atbild Atbildīgā persona.

7. Noslēguma jautājumi

- 7.1. Politika stājas spēkā pēc apstiprināšanas Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomē.
- 7.2. Pārskatīšana un grozījumi – Politika tiek pārskatīta un atjaunināta pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi trijos gados.
- 7.3. Darbinieku informēšana – visi darbinieki tiek regulāri informēti par izmaiņām Politikā, un viņiem tiek nodrošinātas nepieciešamās apmācības.